

Nota de fundamentare

Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ

Ordonanța de urgență privind efectuarea serviciilor de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică de un unic operator desemnat al pieței de energie electrică și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii actului normativ*

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Începând cu luna septembrie a anului 2021, pe piețele de energie din Europa s-au înregistrat creșteri mari de prețuri, acest lucru fiind confirmat la nivel european de Agenția Uniunii Europene de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei – ACER și Comisia Europeană.

Există un risc serios ca situația să se deterioreze și mai mult în perioada următoare în cazul unor întreruperi suplimentare ale aprovizionării cu gaze și al unor creșteri ale cererii de gaze și energie electrică. O astfel de deteriorare suplimentară ar putea conduce la o presiune și mai mare asupra prețurilor la gaze și la alte produse energetice de bază, ceea ce ar avea un impact asupra prețurilor energiei electrice.

Având în vedere cele de mai sus, se impune luarea de noi măsuri pentru a asigura protecția consumatorilor.

2.2 Descrierea situației actuale

Creșterea prețurilor la gaze naturale a fost cauzată în principal de escaladarea războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, parte contractantă la Tratatul de instituire a Comunității Energiei, începând din februarie 2022, care a condus la o scădere semnificativă a aprovizionării cu gaze, dar și incertitudine cu privire la aprovizionarea cu alte produse de bază, cum ar fi cărbunele superior și țițeiul, utilizate de instalațiile de producere a energiei electrice.

Acest context a generat creșteri suplimentare substanțiale a prețurilor energiei electrice, precum și o volatilitate sporită a acestora, în special pe piețele angro.

Având în vedere creșterea extremă a prețurilor la gaze și energie electrică, intervențiile statului și cele publice pentru protecția consumatorilor sunt deosebit de importante și permise de cadrul de reglementare al Uniunii Europene, cel mai recent prin Regulamentul (UE) 2022/1854 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie.

De asemenea, amintim faptul că, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 153/2022, în plus față de funcțiile pe care le are în baza licenței pentru activitatea operatorului pieței de energie electrică, pe care o deține, și a funcției de operator desemnat - OPEED de cuplare pe piețele pentru ziua următoare și intrazilnice din România, OPCOM SA a fost abilitat să deruleze și un mecanism de achiziție centralizată de energie electrică de la producători de energie electrică, în calitate de achizitor unic pe piața de energie electrică. Astfel, atâta timp cât sunt în vigoare aceste măsuri excepționale de criză, este de așteptat scăderea cantităților disponibile pentru tranzacționare pe piețele pentru ziua următoare și intrazilnice din România.

Menționăm că până la data de 28.12.2021, data intrării în vigoare a OUG nr. 143/2021 de modificare a Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 (*Lege*), cu modificările și completările ulterioare, legislația națională prevedea existența unui singur operator al pieței de energie electrică.

Prin acest OUG s-a preluat în legislația națională desemnarea OPEED de către ANRE în baza criteriilor de la art. 6 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1222. După această dată, legislația națională nu mai prevede în mod expres existența monopolului legal pentru cuplare (OPEED), dar permite acordarea mai multor licențe pentru activitatea operatorului pieței de energie electrică.

Regulamentul 2015/1222 stabilește norme privind desemnarea operatorilor pieței de energie electrică (OPEED) pentru efectuarea cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare sau a piețelor intrazilnice, iar această modificare este pe deplin justificată de un motiv imperativ de interes general și este proporțională cu obiectivul urmărit, având o întindere temporală limitată, conform dispozițiilor art. 23 din OUG nr. 153/2022, adică până la 31.03.2025.

În același timp, trebuie remarcat faptul că piața nu este încă stabilizată în urma instituirii ultimelor măsuri cu caracter temporar necesare pentru evitarea riscului ca majorarea drastică a prețurilor la energie electrică și gaze naturale plătite de către clienții finali să agraveze nivelul de sărăcie energetică și să conducă la un blocaj al activităților economice la nivel național.

2.3 Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect de act normativ, luând în considerare solicitarea autorității de reglementare motivată de necesitatea evitării apariției unor probleme greu de gestionat ca urmare a situației de criză din sector și a războiului din Ucraina, se propun următoarele:

- Pe perioada aplicării schemei de sprijin instituite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, în zona de ofertare România, până la data de 31 martie 2025 Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) să nu mai emită noi decizii de desemnare în calitate de operator desemnat al pieței de energie electrică (OPEED) pentru serviciile de tranzacționare pe Piața Pentru Ziua Următoare de energie electrică (PZU) și Piața Intra Zilnică de energie electrică (PI).
- În vederea consolidării pieței de energie și a implementării măsurilor instituite și, de asemenea, pentru crearea unor condiții de asigurare a continuității în activitate și a unui climat predictibil pentru operatorii de transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, propunem ca tarifele practicate să fie modificate conform reglementărilor ANRE, luând în considerare exclusiv rata inflației la care se adaugă capitalizarea consumului propriu tehnologic, respectiv consumului tehnologic. Prin această măsură se creează condiții pentru funcționarea operatorilor de transport și distribuție energie electrică și gaze naturale în condiții de siguranță și securitate în alimentarea cu energie electrică și gaze naturale a clienților finali.
- Totodată, având în vedere solicitările operatorilor economici producători de energie electrică exceptați de la obligația participării la mecanismul schemei de sprijin care și-au exprimat interesul și disponibilitatea de a participa la mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică desfășurat în cadrul schemei de sprijin instituită prin OUG nr. 153/2022 și ținând cont că o participare mai largă poate contribui la atingerea mai facilă a scopului schemei de sprijin, este necesară acordarea posibilității ca respectiva categorie de producători să poată participa, pe bază voluntară, la mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică.

2.4 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ.

Se asigură măsuri coerente privind alimentarea conturilor instituțiilor publice implicate în asigurarea măsurilor de sprijin stabilite potrivit O.U.G. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare.

3.2 Impactul macroeconomic.

Sunt asigurate sumele necesare pentru compensarea furnizorilor care trebuie să livreze energie electrică și gaze naturale clienților finali la un preț inferior costurilor, în urma intervenției statului

3.3 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat.

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

3.4 Impactul asupra mediului de afaceri

Prin asigurarea fluxului financiar la nivelul furnizorilor de energie electrică și gaze naturale, se asigură derularea activității acestor agenți economici în bune condiții

3.5 Impactul asupra sarcinilor administrative

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

3.5 Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul social

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

3.7 Impactul asupra mediului

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect

3.8 Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.***)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						

c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-					
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-					
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-					

4.7 Alte informații

Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE
Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

În cauza C-394/21 înregistrată pe rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene vizând cererea de decizie preliminară privind interpretarea Regulamentului (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică, cerere formulată în cadrul unui litigiu național promovat de reclamanta Bursa Română de Mărfuri (BRM) împotriva pârâtului Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) în legătură cu cererea de anulare a unei decizii ANRE prin care Bursei Române de Mărfuri i-a fost refuzată acordarea unei licențe pentru organizarea și administrarea de piețe centralizate de energie electrică, au fost reținute următoarele:

„Deși dispozițiile europene impun, printre altele, statelor membre și autorităților naționale de reglementare anumite obligații pentru a încuraja concurența pe piețele de energie, în sensul art. 2 pct. 40 din Regulamentul 2019/943, trebuie să se constate că niciuna dintre acestea și nici vreo altă dispoziție din acest Regulament nu prevede vreo normă privind schimburile pe aceste piețe care să fie susceptibile de a fi interpretată, chiar și în lumina obiectivelor urmărite de Regulamentul menționat,

în sensul că se opune ca atare menținerii într-un stat membru a unui monopol național legal al serviciilor de intermediere a ofertelor de vânzare și de cumpărare angro de energie electrică. Mai precis, faptul că, prin intermediul unei trimiteri la art. 2 pct. 9 din Directiva 2019/944, acest art. 2 pct. 40 definește noțiunea de „piețe de energie electrică” ca vizând piețe de energie electrică, inclusiv piețele nereglementate și bursele de energie electrică, piețele pentru comercializarea de energie, capacități, servicii de echilibrare și servicii de sistem în toate intervalele de timp, inclusiv piețele la termen, piețele pentru ziua următoare și piețele intrazilnice” și vizează astfel, la plural, printre altele, „bursele de energie electrică” nu poate dovedi că dintr-o asemenea definiție ar decurge o interdicție adresată statelor membre de a menține un monopol legal în lipsa oricărei dispoziții în acest sens în Regulamentul 2019/943”.

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

5.6 Alte informații
Nu au fost identificate.

**Secțiunea a 6-a:
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ**

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.
Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
Autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.
Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect

6.5 Informații privind avizarea de către:
a) Consiliul Legislativ
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
c) Consiliul Economic și Social
d) Consiliul Concurenței
e) Curtea de Conturi
Se solicită aviz de către Consiliul Concurenței și Consiliul Legislativ.

6.6 Alte informații. Nu este cazul

**Secțiunea a 7-a:
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ**

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost respectate procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
Proiectul de act administrativ a fost publicat pe site-ul www.energie.gov.ro în data de ___03.2023

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualele impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.
Nu este cazul.

7.2 Alte informații
Nu este cazul.

**Secțiunea a 8-a:
Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ**

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ
Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

8.2 Alte informații
Nu au fost identificate.

Față de cele menționate mai sus, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, s-a elaborat prezentul proiect de **Ordonanța de urgență privind efectuarea serviciilor de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică de un unic operator desemnat al pieței de energie electrică și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023** pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să îl aprobați.

SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI

Marian NEACȘU

MINISTRUL ENERGIEI

Virgil-Daniel POPESCU

Avizăm favorabil:

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN
DOMENIUL ENERGIEI**

Dumitru CHIRIȚĂ

MINISTRUL FINANTELOR

Adrian CÂCIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Cătălin Marian PREDOIU